

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXIV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2022 m. gegužės 16–20 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2022

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė	Dr. Birutė Zablockienė	Dr. Agnė Abraitienė
Dr. Jurgita Stasiūnienė	Inga Kisieliene	Dr. Živilė Gudlevičienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė	Prof. dr. Violeta Kvedariene	Dr. Viktorija Andrejevaitė
Dr. Eglė Preikšaitienė	Prof. dr. (HP) Edvardas Danila	Artūras Mackevičius
Dr. Diana Bužinskienė	Dr. Kristina Ryliškienė	Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius	Dr. Gunaras Terbetas	Prof. dr. Robertas Stasys
Dr. Saulius Galgauskas	Prof. dr. Alvydas Navickas	Samalavičius
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas	Dr. Rima Viliūnienė	Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Valdemaras Jotautas	Prof. dr. Sigita Lesinskienė	Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas	Dr. Sigitas Ryliškis	Teresė Palšytė
Prof. dr. Marius Miglinas	Dr. Vytautas Tutkus	Dr. Valerij Dobrovolskij
Dr. Arnas Bakavičius	Dr. Danutė Povilėnaitė	
Dr. Žymantas Jagelavičius	Dr. Sigita Burokienė	

Organizacinis komitetas:

Eglė Stukaitė-Ruibienė	Aistė Račaitė	Vytautas Matiulevič
Vaiva Žygaitytė	Violeta Ševčenko	Paulius Dobrovolskis
Giedrius Ledas	Tautvilė Smalinskaitė	Deimantė Roličiūtė
Karina Mickevičiūtė	Inga Česnavičiūtė	Roberta Kiaulakytė
Karolina Misevičiūtė	Gabija Biliūtė	Greta Kazlauskaitė
Sigutė Miškinytė	Šarūnas Raudonis	Veronika Everatt
Ieva Janiškevičiūtė	Kristijonas Puteikis	Mindaugas Mikutavičius
Tautvydas Petkus	Monika Orvydaitė	Simona Loginovaitė
Klaudija Bičkaitė	Kristina Vickutė	Ema Jorgensen
Gabrielė Lisauskaitė	Milda Gataveckaitė	Modesta Ralytė
Aurelija Kemežytė	Gabrielė Gogelytė	Julija Bitautaitė
Elena Čijauskaitė	Greta Stonkutė	Augustinas Rukas

ISBN 978-609-07-0737-1 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2022

© Vilniaus universitetas, 2022

NEPILNAMEČIŲ MOTINŲ SOCIALINIŲ, DEMOGRAFINIŲ, SVEIKATOS IR FIZINĖS BŪKLĖS RODIKLIŲ CHARAKTERISTIKA IR DINAMIKA 1995–2020 METAIS (LIETUVOS MEDICININIŲ GIMIMŲ DUOMENIMIS)

Darbo autorės. Ieva VANAGAITĖ, Viktorija VIRBAUSKYTĖ (IV kursas).

Darbo vadovė. Doc. dr. Eglė Marija JAKIMAVIČIENĖ, VU MF BMI Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Darbo tikslas. Nustatyti 1995–2020 metais gimdžiusių nepilnamečių (nuo 10 iki 19 metų) motinų sociodemografinius, sveikatos ir fizinės būklės rodiklius.

Darbo metodika. Naudota Lietuvos Gimimo medicininių duomenų registro bazė. Iš viso atrinkti 46295 nepilnamečių motinų duomenys. Nagrinėti sociodemografiniai bei sveikatos rodikliai ir jų dinamika 1995–2020 metų laikotarpiu. Duomenys apdoroti MS Excel ir R statistical software programomis. Skirtumai laikyti statistiškai reikšmingais, kai $p < 0,05$.

Rezultatai. Nuo 1995 iki 2020 metų stebėta nepilnamečių motinų gimdymų mažėjimo tendencija (daugiausiai – 9,6% nuo visų gimdymų – jų buvo 1995 m., mažiausiai (2,1%) – 2020 m.). Pirmą kartą gimdė 46001 (99,5%) nepilnametė, antrą ir daugiau kartų – 251 (0,5%). 1995–2020 metų laikotarpyje 264 nepilnametės motinos pagimdė dvynukus, 3 – trynukus. Lyginant su bendra populiacija daugiavaisių gimdymų skaičius statistiškai reikšmingai nesiskyrė. Motinų amžiaus vidurkis – 18,20 (± 1) metai. Didžiausią dalį sudarė 18–19 amžiaus merginos (78,63%). Per nagrinėjamą laikotarpį pagimdė 136 (0,27%) 10–14 metų mergaitės. Šis skaičius su metais nemažėjo, 10–13 metų amžiaus motinų gimdymų pasitaiko ne kasmet, 14 metų amžiaus – metinis dažnis gana stabilus. Dauguma nepilnamečių gimdyvių buvo lietuvės (87,36%), turėjo tik pagrindinį išsilavinimą (56,1%) ir buvo neištekėjusios (48,6%). 59,6% nepilnamečių motinų gyveno miestuose, 40,4% kaimo vietovėse. Tik dešimtadalis nepilnamečių gimdyvių gyveno didžiuosiuose miestuose (nustatyti 13,42 atvejų 1000 gyventojų Šiauliuose; 7,4 atvejų 1000 gyventojų – Vilniuje). Daugiausiai nepilnamečių gimdyvių buvo iš Telšių apskrities (22,18 atvejų 1000 gyventojų), mažiausiai – iš Vilniaus apskrities (5,13 atvejų 1000 gyventojų). Lyginant su bendra populiacija, reikšmingai daugiau jaunų merginų rūkė nėštumo metu (9% ir 4,4%, $p < 0,05$), o alkoholio ir narkotikų vartojimo paplitimas tarp populiacijų reikšmingai nesiskyrė. Nepilnamečių motinų savaiminio gimdymo dažnis buvo statistiškai reikšmingai didesnis (89,1% ir 74,9%, $p < 0,05$), o cezario pjūvio operacijos dažnis buvo statistiškai reikšmingai mažesnis (10,6% ir 22,2%, $p < 0,05$) negu bendrosios populiacijos gimdyvių. Gimdymo komplikacijų dažnis nepilnamečių

motinų tarpe lyginant su bendra populiacija buvo statistiškai reikšmingai mažesnis (45,9% ir 66,8%, $p < 0,05$). Palyginus su bendra populiacija, nepilnametėms motinoms reikšmingai rečiau pasitaike nėštumo patologijos (53,5% ir 69,2%, $p < 0,05$), tačiau siauro dubens, gręšiančio nėštumo nutrūkimo ir priešlaikinio vandenių nutekėjimo dažnis buvo statistiškai reikšmingai didesnis (8% ir 0,1%, 17,3% ir 6,5%, 20,6% ir 14,3%, $p < 0,05$). Palyginus su bendra populiacija, nepilnametės motinos rečiau sirgo lėtinėmis ligomis (66,8% ir 44%, $p < 0,05$), skyrėsi sergamumo struktūra: sirgusių anemija nepilnamečių motinų dažnis buvo statistiškai reikšmingai didesnis (30,05% ir 15,9%, $p < 0,05$), o sirgusių lytinių takų infekcijomis statistiškai reikšmingai mažesnis (2,4% ir 13%, $p < 0,05$).

Išvados. 1995–2020 metais nepilnamečių motinų gimdymų skaičius mažėjo. Labiausiai mažėjo gimdančių 18–19 metų merginų, itin jaunų mergaičių (10–14 m.) gimdymų dažnis svyruoja. Didžioji dalis jaunų gimdyvių turėjo tik pradinį išsilavinimą, buvo netekėję, gyveno ne didžiuosiuose miestuose. Dauguma nepilnamečių motinų gimdė pirmą kartą, daugiavaisių gimdymų skaičius nesiskyrė nuo bendros populiacijos. Nepilnametės nėštumo metu rūkė dažniau negu visos gimdyvės. Savaiminio gimdymo dažnis buvo patikimai didesnis, o cezario pjūvio – patikimai mažesnis nei bendroje populiacijoje. Nepilnamečių motinų tarpe reikšmingai rečiau diagnozuojamos gimdymo komplikacijos ir lėtinės ligos.

Raktažodžiai. Nepilnametės motinos; nėščiųjų ligos; nėštumo patologija.